



**Вищий навчальний заклад
«НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ»**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Господарсько право України

ОП «ПРАВО»

Шифр за ОП	Назва	Тип	Рівень вищої освіти	Період вивчення		Кількість кредитів	Вид підсумкового контролю
				Рік, коли пропонується вивчення	Семестр		
ОПП-3	Господарське право України	Обов'язкова дисципліна професійної підготовки	Перший (бакалаврський)	3	6	5	Екзамен

Мова навчання: українська.

Форми здобуття освіти: очна, заочна.

Види навчальних занять: лекції, семінарські заняття, консультація.

Методи навчання: словесний, пояснювально-демонстраційний, метод проблемного викладання, репродуктивний та інші відповідно до навчальних занять.

Оцінювання: поточне, підсумкове.

Мета викладання навчальної дисципліни: досягнення всебічного глибокого розуміння природи і сутності господарських відносин, а також поглиблене розкриття та засвоєння теоретично-методологічних засад господарського права, ознайомлення з основними теоретичними проблемами, з'ясування їх суті, причин та можливих шляхів їх вирішення, формування розуміння взаємозалежності між теоретичними проблемами галузі права і практичними проблемами створення, розвитку та модернізації господарського законодавства.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК01	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК02	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК11	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК07	Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.
СК08	Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.
СК09	Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.

СК10	Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.
СК11	Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.
СК12	Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.
СК13	Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН05	Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.
ПРН06	Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.
ПРН12	Доносити до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло.
ПРН13	Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.
ПРН18	Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.
ПРН19	Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.
ПРН20	Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.
ПРН22	Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

Засоби діагностики успішності навчання: усне опитування та участь у наукових дискусіях на семінарських заняттях, питання для поточного контролю, тести, питання для підсумкового контролю, оцінювання результатів неформальної освіти в порядку, визначеному Положенням про порядок визнання результатів навчання набутих у неформальній/інформальній освіті; підсумковий контроль у формі екзамена, що передбачає комплексну перевірку рівня досягнення програмних результатів навчання.

Зміст навчальної дисципліни:

Тема 1. Господарське право як галузь права, наука та навчальна дисципліна

Поняття, предмет і метод господарського права. Система галузі господарського права. Господарсько-правові відносини. Господарське право як наука та навчальна дисципліна. Співвідношення господарського права з іншими галузями права.

Тема 2. Суб'єкти господарських правовідносин

Господарська компетенція та правосуб'єктність. Організаційно-правові форми підприємств. Господарські товариства. Об'єднання підприємств та інтегровані структури. Мале та середнє підприємництво.

Тема 3. Господарські зобов'язання та договори

Класифікація господарських зобов'язань. Господарський договір як інструмент регулювання ринку. Порядок укладання господарських договорів: стадії, правове значення протоколу розбіжностей та переддоговірні спори. Істотні умови господарського договору: правові наслідки відсутності погодження предмета, ціни та строку дії договору. Адміністративно-господарські зобов'язання.

Тема 4. Відповідальність у сфері господарювання та банкрутство

Адміністративно-господарські санкції: види, підстави та строки застосування. Господарсько-правова відповідальність: специфіка поєднання збитків, штрафних санкцій та операційно-господарських санкцій. Підстави звільнення від господарської відповідальності. Процедура банкрутства: особливості відкриття провадження та роль розпорядника майна. Санація та ліквідація: правові механізми відновлення платоспроможності боржника або задоволення вимог кредиторів.

Тема 5. Правове регулювання господарсько-торгівельної діяльності та посередництва

Форми господарсько-торгівельної діяльності. Комерційне представництво (агентування). Біржова торгівля. Договір поставки: правова природа та специфіка регулювання порівняно з договором купівлі-продажу. Правовий режим публічних закупівель як особливої форми господарської торгівлі.

Тема 6. Правове регулювання окремих видів господарської діяльності

Договір перевезення вантажу: розподіл відповідальності між відправником, перевізником та одержувачем. Претензійний порядок у транспортних спорах: строки та процедура пред'явлення комерційних актів. Підряд на капітальне будівництво: особливості ціноутворення (кошторис) та ризики випадкової загибелі об'єкта. Інжиніринг та договори на виконання проєктно-вишукувальних робіт: правовий аспект інтелектуальної власності. Державний архітектурно-будівельний контроль: процедура введення об'єктів будівництва в експлуатацію.

Тема 7. Інвестиційна, інноваційна, банківська діяльність та страхування

Режими інвестування: правові форми залучення іноземних інвестицій та гарантії захисту від націоналізації. Державне регулювання інноваційної діяльності. Банківська система України: правова природа банківських операцій і повноваження Нацбанку. Договір банківського кредиту: правові засоби забезпечення повернення кредиту (застава, порука, іпотека). Обов'язкове та добровільне страхування: правовий статус страховика та особливості перестрахування у господарській діяльності.

Тема 8. Зовнішньоекономічна діяльність та спеціальні режими господарювання

Суб'єкти ЗЕД: право на здійснення зовнішньоекономічних операцій та реєстрація іноземних представництв. Зовнішньоекономічний контракт. Заходи захисту внутрішнього ринку: антидемпінгові, компенсаційні та спеціальні розслідування у ЗЕД. Правовий режим СЕЗ (спеціальних економічних зон): податкові та митні пільги як стимул для інвестування.

Тема 9. Антимонопольно-конкурентне право у сфері господарювання

Конкуренція як об'єкт правового регулювання. Зловживання монополієм (домінуючим) становищем. Антиконтурентні узгоджені дії. Недобросовісна конкуренція. Повноваження Антимонопольного комітету України.

Тема 10. Правовий режим майна суб'єктів господарювання

Право власності як основа господарювання. Право господарського відання та право оперативного управління. Об'єкти майнових прав. Адміністративно-господарські обмеження щодо розпорядження майном. Нематеріальні активи у господарській діяльності.

Неформальна освіта (онлайн-курси та платформи)

У межах самостійної роботи здобувачам рекомендується проходження онлайн-курсів на міжнародних освітніх платформах з метою розширення професійних компетентностей.

Рекомендовані платформи:

- Coursera (Contracts and Commercial Agreements: <https://www.coursera.org/learn/contracts-and-commercial-agreements>; Corporate and Commercial Law I: Contracts and Labor Law: <https://www.coursera.org/learn/corporate-commercial-law-part1>; Corporate and Commercial Law II: Business Forms, Financing, and Government Regulation: <https://www.coursera.org/learn/corporate-commercial-law-part2>);

- Prometheus (Майданчики електронної комерції в ЄС: <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/e-commerce-platforms-eu/>; Як досягти успіху в публічних закупівлях: гід для бізнесу: <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/success-in-public-procurement-guide-for-business/>);

- edX (Commercial and Contract Law: <https://www.edx.org/executive-education/university-of-cape-town-commercial-and-contract-law>).

Опрацювання зазначених онлайн-курсів не є обов'язковим і здійснюється за власною ініціативою здобувача як форма неформальної освіти. Не є обов'язковими також саме ці курси та можуть бути пройдені інші тематичні курси, тренінги тощо.

Порядок зарахування результатів неформальної освіти:

Результати проходження онлайн-курсів можуть бути зараховані як складова самостійної роботи за зверненням здобувача в порядку, визначеному Положенням про порядок визнання результатів навчання набутих у неформальній/інформальній освіті (<https://nam.kyiv.ua/files/pdf/polozhennia-pro-neformalnu-ta-informalnu-osvitu.pdf>).

Максимальна кількість балів – до 10 балів у межах самостійної роботи.

Методи навчання на лекціях: вербальний метод – подається фактичний матеріал, висвітлюються положення нормативно-правових актів тощо (лекція, дискусія, консультація, обговорення тощо); методи візуалізації (презентація, метод ілюстрації, метод демонстрацій: та інші); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо).

Методи навчання на семінарських заняттях: вербальний метод (дискусія, співбесіда тощо); метод візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій та інші); робота з навчально-методичною літературою (рецензування, підготовка реферату, есе, доповіді тощо); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування тощо); інформаційно-пояснювальний метод (надання інформації законодавчого, управлінського, практичного характеру, статистичної інформації тощо); кейс-метод (обговорення проблеми реалізації норм господарського права, застосування положень законодавства, практика підготовки юридичної документації, судової практики тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); кейс-метод (вирішення ситуацій тощо); пошуковий метод.

Методи оцінювання: для поточного контролю у вигляді усного та письмового опитування, фронтального опитування, тестування, написання есе (рефератів), виконання індивідуальних та групових проектів, творчих завдань, тощо; для підсумкового контролю проведення екзамену (усна та/або письмова відповідь, тестування, вирішення завдань, виконання вправ тощо).

Засоби діагностики результатів навчання. Поточний контроль може передбачати застосування широкого спектру форм та методів оцінювання знань, що проводиться за кожною темою. Підсумковий контроль передбачає проведення екзамену.

Порядок оцінювання результатів навчання:

Оцінювання здійснюється за 100 бальною шкалою.

Поточний контроль та самостійна робота = 60 балів.

Підсумковий контроль = 40 балів.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Для денної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота - 60										Підсумковий контроль	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10		
5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	10 балів	100 балів

Для заочної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота - 60		Підсумковий контроль	Сума
Контрольна робота	Самостійна робота		
50 балів	10 балів	40 балів	100 балів

Рекомендована література:

1. Бутирський А.А. Господарське право: навч. посіб. Чернівці: Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, 2020. 143 с.

2. Господарське право: навч. практикум / кол. авт. [Резворович К. Р., Юнін О. С. та ін.] Дніпро: Видавець Біла К. О., 2021. 507 с.

3. Господарське право (Загальна частина) : підручник / Гарагонич О.В., Кологойда О.В., Кравець І.М., Пацурія Н.Б. [та ін.]; за ред. В.С. Щербини, В.В. Резнікової. Київ: Вид-во Ліра-Київ, 2021. 448 с.

4. Господарське право: навч.-метод. посіб. (для студ. денної та заочної форми навч.) / О.П. Подцерковний, Г.М. Будурова, В.В. Добровольська, Д.В. Зятіна. Одеса: Фенікс, 2021. 278 с.
URL: https://economiclaw.com.ua/lit/hosp_pravo_nav-met_2021.pdf

5. *Господарсько-правове забезпечення інноваційної політики держави: монографія.* Харків: Вид-во «ФІНН», 2008. 424 с.

6. Дерев'яно Б. В. *Господарське право: особлива частина (правове регулювання господарських відносин в окремих галузях економіки): навчальний посібник.* Одеса: ВД «Гельветика», 2021. 314 с. URL: https://www.fpk.in.ua/images/biblioteka/4fmb_pravo/Hospodarske-pravo.Derevyanko_2021.pdf

7. Моца А.А., Горбова Н.А., Шелудяков Р.С. *Особливості господарсько-правового регулювання підприємств під час воєнного стану. Право та державне управління.* 2023. № 2. С. 31-37. URL: https://pdu-journal.kpu.zp.ua/archive/2_2023/4.pdf

8. Фесенко О. М. *Міжнародно-правові стандарти захисту інвестицій. Правові новели.* 2020. № 11. С. 123–127.

9. Фесенко О.М. *Адміністративно-правовий захист інвестицій в Україні: монографія.* Одеса: ВД «Гельветика», 2020. 580 с.

10. Швидка Т.І. *Законодавче регулювання публічних закупівель: навч. посіб. 4-те вид., перероб. і допов.* Харків: Право, 2024. 220 с.

Викладач: Фесенко Олександр Миколайович, доктор юридичних наук, доцент кафедри теорії та історії держави і права.

Гарант освітньої програми:

Козакова Ірина Віталіївна

кандидат юридичних наук, доцент

